

Uzasadnienie wprowadzanych zmian z języka polskiego

Wprowadzone zmiany podstawy programowej z języka polskiego mają na celu przede wszystkim ograniczenie zarówno treści nauczania (wymagań szczegółowych), jak i listy lektur obowiązkowych, tak aby możliwe było realizowanie poszczególnych wymagań w wydłużonym czasie. Pozwoli to uczniom na lepsze opanowanie omawianych zagadnień, w tym – lektur obowiązkowych.

Ograniczono wymagania szczegółowe i pozostawiono te treści, których opanowanie jest kluczowe w procesie edukacji literackiej i językowej.

Zaproponowano wykreślenie tych wymagań szczegółowych, których brak nie wpłynie na poziom ogólnej wiedzy i umiejętności uczniów w procesie edukacji. Zrezygnowano z treści, które wymagają zaawansowanych umiejętności interpretacyjnych, a także znacznie większej ilości czasu. Usunięto część pojęć i terminów, które występują stosunkowo rzadko w tekstach literackich i/lub w komunikacji językowej, więc kształcenie umiejętności ich rozpoznawania jest dość trudne. Wykreślono zapisy wymagające przekrojowej i szczegółowej wiedzy teoretycznej z zakresu literatury i języka. W związku z wykreśleniem niektórych lektur obowiązkowych usunięto też wymagania szczegółowe, których realizacja była związana z tymi lekturami

Z listy lektur obowiązkowych usunięto (lub zaproponowano do wpisania na listę lektur uzupełniających) te utwory literackie, które dla ucznia były zbyt trudne do zrozumienia ze względu na tematykę czy też archaiczny język. Zaproponowano też, aby niektóre lektury obowiązkowe były omawiane we fragmentach, a nie – w całości.

W szkole ponadpodstawowej niektóre lektury z zakresu podstawowego przeniesiono do zakresu rozszerzonego.

Utwory, które zaproponowano do wpisania na listę lektur uzupełniających, zostały wybrane przede wszystkim ze względu na ich walory edukacyjne i wychowawcze oraz poruszaną tematykę, która dotyczy problemów współczesnego świata. Do tej listy dodano książki wydane w XXI wieku

Utwory z listy lektur uzupełniających zostały dobrane w taki sposób, aby umożliwić nauczycielom realizację celów kształcenia zapisanych w podstawie programowej, takich jak: wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich, zarówno z literatury polskiej, jak i ze światowej, oraz umiejętność mówienia o tych utworach z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. Umożliwią one również kształcenie postaw szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej, pozwolą na rozwijanie zdolności dostrzegania wartości, którymi należy kierować się w życiu.

Ważnym elementem zmian jest umieszczenie w wykazie lektur uzupełniających takich pozycji książkowych, które stanowią przykład różnorodnych kontekstów: kulturowego, filozoficznego, społecznego, biograficznego.

dr hab. Magdalena Trysińska, prof. ucz. UW
dr Kinga Białek, Szkoły Edukacji PAFW i UW
mgr Beata Bojar, nauczyciel, liceum ogólnokształcące
mgr Agnieszka Ciesielska, nauczyciel, liceum ogólnokształcące
dr Wioletta Kozak, CKE (Koordynator Zespołu)